

ÜYELİK TEN AYRILMA DURUMUNDA TEMERRÜT YÖNETİM KAYNAKLARINA YAPILACAK GARANTİ FONU KATKISI SINIRI

14.08.2013 tarih ve 28735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği”nin 15 inci maddesi, merkezi karşı taraf (MKT) hizmeti verilen piyasalarda takasa taraf olan kurumların, MKT üyeliğinden kendi rızaları ile ayrılabilmesi için öncelikle Takasbank’a karşı olan tüm yükümlülüklerini karşılamış olması şartını getirmiş buna ilave olarak üyelikten ayrılma kararını Takasbank Yönetim Kurulu’nun iznine bağlamıştır.

Gerek MKT hizmeti verilen piyasalarda, takasa taraf olan kurumların talep edilmesi halinde temerrüt yönetim kaynaklarına ek katkı payı yatırması zorunluluğu olması, gerek Bankamız Yönetim Kurulu’nun toplantı tarihleri ile üyelikten ayrılma talep tarihlerinin birebir örtüşmemesi dolayısıyla, kurumların üyelikten ayrılma taleplerini Bankamıza ilettiği tarihten, üyeliğin sonlandırılmasına izin verilen tarihe kadar olan dönemde, temerrüt yönetim kaynakları ile ilişkili olan yükümlülüklerin sınırlanması zarureti ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, MKT hizmeti verilen piyasa yönergelerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre üyelikten ayrılma talebinde bulunan ancak bu talepleri henüz Yönetim Kurulu’na karara bağlanmamış veya MKT üyeliğinden ayrılma talebi Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmiş, ancak yatırılmış garanti fonu katkı payının iadesi için süre verilmiş MKT üyelerinin maruz kalabileceği maksimum garanti fonu yükümlülüğü, talep tarihinde henüz çözümlenmesi devam eden bir temerrüdün mevcut olmaması halinde, talepte bulunulan ay itibarıyla yatırılmış olması gereken garanti fonu tutarının iki katı, aksi takdirde üç katı ile sınırlanmıştır.

Yukarıdan sözü edilen kural, kurumun üyelikten ayrılma talebini yaptığı ve aynı ay içerisinde Takasbank Yönetim Kurulu’nun üyelikten ayrılma iznini verdiği durumlarda, bir ay içerisinde talep edilebilecek temerrüt yönetim kaynağı ek katkı tutarının mevzuatta en fazla yatırılmış garanti fonu ile sınırlanmış olması dolayısıyla, üyelerimize ek bir koruma sağlamamaktadır. Katkı sınırlamasının koruma fonksiyonu esas itibarıyla üyelikten ayrılma talebi ile Bankamız Yönetim Kurulu’na karar tarihlerinin farklı aylarda olması durumunda ortaya çıkmaktadır.

Üyelikten ayrılma talebi ile talebin sonuçlanmasının farklı aylarda gerçekleştiği bazı örnekler aşağıda yer almaktadır.

Örnek 1: Üye 30.01.2018 tarihinde üye, üyelikten ayrılma talebini Takasbank’a iletir. Üyenin talebi ilettiği tarih itibarıyla açık pozisyonunun olmadığını, Ocak ayı için hesaplanmış garanti fonu (GF) katkı payı yükümlülüğünün 1 milyon TL ve piyasada çözümlenmesi devam eden bir temerrüdün bulunmadığını varsayalım. Bu durumda kurumun üyelikten ayrılma tarihine kadar temerrüt yönetim kaynaklarına yapacağı katkı 2 milyon TL ile sınırlıdır.

Üyenin ayrılma talebinin 22.02.2018 tarihli Bankamız Yönetim Kurulu’nda görüşüleceğini varsayalım.

- Şubat ayına ilişkin GF tutarı 1.5 milyon olarak hesaplanmış olsun. Bu durumda üye Şubat ayı için hesaplanan tutarı yatırır. 22.02.2018 tarihine kadar piyasada bir temerrüt oluşur ve kurumun GF katkı payı kullanılırsa, Üye ek GF katkısı olarak üyelikten ayrılması için belirlenen tarihe kadar 0,5 milyon TL yatırır. Bu tutar oluşacak yeni temerrütler için kullanılabilir.
- Şubat ayına ilişkin GF tutarı 2.5 milyon olarak hesaplanmış olsun. Bu durumda Üye GF katkısı olarak üyelikten ayrılması için belirlenen tarihe kadar 2 milyon TL yatırır. Bu tutar oluşabilecek temerrütler için kullanılabilir.